

- Viden i fællesskab

Sociale historier.

Sociale historier er et redskab til at lære mennesker med udfordringer ift. sociale færdigheder til bedre at forstå og handle mere hensigtsmæssigt i en given situation.

Sociale historier afslører relevant information om andres perspektiver og sociale signaler, som borgeren ikke selv opfanger og kan dermed hjælpe til at skabe en bedre forståelse for andre menneskers følelser, tanker og perspektiv og de kan styrke evnen til at kunne forudsige deres handling eller reaktion.

Sociale historier kan præsentere mange forskellige situationer på en struktureret, konkret og tydelig måde således at personen kan forstå dem uden at skulle "læse mellem linjerne"

Sociale historier er skrevet ud fra brugerens perspektiv og er ofte illustreret eller understøttet med simple og tydelige tegninger, fotos eller lignende.

Sociale Historier er oprindeligt udviklet af Carol Gray i 1991.

Før historien skrives

- Tag stilling til, hvilken situation, der ønskes mere optimal - hvilken adfærd der ønskes andre strategier til (brug en sparringspartner el. teamet). Inddrag evt. borgeren i samtalen. Vær opmærksom på, at der altid er to forståelsesrammer – din/Jeres og den som mennesket med udfordringer har.
- Observere og analysere den vanskelige situation for borgeren
- Hvad er den bagvedliggende grund til, at borger gør, som han/hun gør?
- Diskuter din tolkning med andre og indhent yderligere information.
- Fastsættelse af præcist mål- Eks. "Vi ønsker, at Jens bliver bedre til at sige hensigtsmæssigt fra over for de andre, når de kommer ind i hans lejlighed."
- Vigtige overvejelser ud fra funktionsniveauet: Skal der bruges billeder til, at understøtte teksten (fotos, Picto Selector, Skriv med symboler, TTT) OBS: skal det kun være de meningsbærende ord? – pas på "visuel støj"
- Skal historien skrives på en side eller skal hver sætning have en side?
- Skriv i 1. eller 3. person
- Tekstens kan skrives i fortid, nutid og/eller fremtid.
- Skriv i en positiv og tålmodig tone.
- Skriv konkret og nøjagtigt.

VISS

Videnscenter • Sølund • Skanderborg

Dyrehaven 10 C • 8660 Skanderborg

+45 8794 8030 • www.viss.dk

EAN 5798005721369

- Undgå ord som IKKE, ALDRIG, ALTID m.m.
- Brug positiv omformulering og tænk i anvisninger i stedet for restriktioner. Hvilken adfærd vil vi hellere se. (eks. *Per prikker ikke til de andre børn i køen* >< *Per står med hænderne i lommen i køen*).
- Beskriv i stedet for at diktere.

Opskrift

1. Titlen
2. Beskrivende sætninger (Hvem, hvad, hvor og hvornår)
3. Perspektiverende sætninger – Hvorfor - Andre personers reaktioner på en situation – forklar deres følelser og tanker. *Theory of mind*.
4. Direktive sætninger – Hvordan - Giv anvisninger til den adfærd der ønskes i stedet. Begynder ofte med ”Jeg kan”... eller ”Jeg skal” (der skal helst kun være en anvisning, da det ellers kan skabe forvirring).
5. Kcontrolsætninger. En opsummerende sætning, der kan bruges til at minde borgeren om den nye strategi samt sikre at personer omkring borgeren bruger samme støttende sætning i en, måske svær situation (eks. ”Når Per står med hænderne i lommene i køen, forstyrrer han ikke de andre”).

Praksis

- Præsenter historien på ”en god dag”. Læs den eventuelt højt for borgeren.
- Præsenter historien i omgivelser, der giver borgeren de bedste muligheder for at koncentrere sig.
- Forklar baggrunden for historien. Eks. ”Jeg har lagt mærke til...” eller ”Du og jeg har tit talt om, at det ville være godt hvis...”
- Læs historien højt. Evt. flere gange.
- Tag positivt imod borgerens indvendinger eller ønsker om ændringer.
- Tjek at forståelsen er på plads.
- Læs historien jævnlige
- Informer forældre/pårørende – giv evt. et eksemplar med hjem.
- Gem historien – den kan bruges til at styrke borgerens forståelse af opnåede kompetencer i senere samtaler eller det kan være nødvendigt, at finde den frem igen i dårlige perioder.

Eksempel på en social historie

Når jeg bliver vred

Jeg hedder Peter og jeg er 25 år. Jeg bor på Sølund sammen med en masse andre (beskrivende sætning).

Når jeg bliver vred kommer jeg nogen gange til at slå de andre, fordi jeg ikke ved, hvad jeg skal gøre. De kan ikke forstå, hvorfor jeg slår. Så græder de og bliver bange for mig (perspektiverende sætning).

Når jeg bliver vred, vil jeg hente x, så x kan hjælpe mig (dirigerende sætning).

Når jeg har lært at hente x, slår jeg ikke mere. Så bliver de andre ikke bange for mig. De bliver glade og så bliver jeg også glad (kontrollerende sætning).

Eksempel på en IKKE social historie, men et fint og motiverende støttesystem til at skabe tydelighed og forudsigelighed hos borgeren

På torsdag henter mor mig lige efter skole, når kl. er 13.00. Vi kører derefter til tandlægen.

Hos tandlægen skal vi først vente i et venteværelse.

Så bliver der kaldt på os og vi går ind til tandlægen.

Inde hos tandlægen skal jeg sætte mig op i en tandlægestol.

Tandlægen beder mig om at åbne munden, så hun kan kigge på mine fine tænder.

Hun kigger også med et spejl, så hun kan se alle tænderne.

Når vi er færdige hos tandlægen kører vi i Centeret og køber en pakke Pokemon-kort.

Links

<http://headstartinclusion.org/downloads>

<http://www.myaspergerschild.com/2009/11/teaching-children-with-aspergers-by.html>

<https://saerligebehov.dk/sociale-historier-44-afslutning-og-links/>

Emner: ”At række hånden op”, ”At spørge om hjælp”, ”At spise sammen med andre” m.m.